

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányfőzadékból.

A december 4-iki népszövetségi ünnep rendezésének terve.

I. A százas rendezőbizottság tennivalói.

1. A népszövetségi csoportvezetők és tagok közül jelentkezett százas bizottságnak szombaton este kijelölt tagjai vasárnap reggel fél nyolc órára kimennek a vasuti állomásra, fogadják a vespéremi (érk. 8-24), bicskei (érk. 8-13), adonyi (érk. 8-18), kanizsai (érk. 7-34), sárbogárdi (érk. 8-04) vonatokkal érkező kiküldötteket. Az érkezőket nem vezetik be a városba, hanem ott maradnak az állomáson bevárni a budapesti gyorsvonatot.

2. A százasbizottság többi tagjai, a Legény- és Munkásegylet tagjai, továbbá a népszövetségi tagok reggel nyolc órára gyülekeznek a távirda-utcai házban, ahonnan pont nyolc órakor Krasztina Lajos munkásegyleti igazgató vezetésével zászlókkal, négyes sorokban, énekszó nélkül kivonulnak a vasut. állomásra, ahol a peronon úgy elhelyezkednek zárt sorokban, hogy a közlekedést ne akadályozzák.

3. A budapesti gyorsvonat beérkezése, a vendégek fogadása és a kocsisor eltávolítása után megvárják mindannyian az adonyi különvonat megérkezését (9 óra 30 perc), annak 300 utasával egyesülnek és négyes sorokban zászlók alatt bevonulnak a Deák Ferenc-utcán, Budai-uton, Megyeház-téren, Szent István-utcán keresztül a belv. kath. kör nagytermébe. Adony, Ráczalmás és Dunapentele a nagyteremben felállított széksorok mögött foglalnak helyet, ugyanide kerül Ősi és Veszprém. A nagyterem baloldali csarnokába kerülnek Martonvásár, Alap, Seregélyes, Nagyerkátá, Pusztavám, Kisláng, Pázmánd, Csákvár, Magyaralmás, Bodajk, Bicske, Káloz körülbelül 250-en. *Ülőhelyet a rendezők felszólítása nélkül senki se foglaljon el.*

4. A délelőtti gyűlés után a nem — fehérváriak vonuljanak pihenőre a Távirda-utcai házba, ahonnan 3 órakor induljanak a délutáni gyűlés meghallgatására és a nagyteremben úgy helyezkedjenek el, mint délelőtt.

Az adonyi különvonat utasai testületileg vonulnak este fél hatkor az állomásra.

II. A katolikus kör rendezőbizottságának tennivalói.

1. Vasárnap reggel fél kilenc órára gyülekeznek a belv. kath. körben. Innen a kath. kör zászlajával hintókon vonulnak ki az állomásra, ahol élükön a polgármester úrral a vendégeket fogadják.

3. A fogadás után a vendégek ko-

csiknak a szeminárium templomába, majd a szent mise után gyalog a Petőfi és Szent-István-utca keresztlél a belv. Kath. Körbe vonulnak.

4. Az összes szónokok és illusztris városi, megyei, budapesti férfi vendégek az elnöki emelvényen, illetőleg az emelvény előtt elhelyezett székeken foglalnak helyet.

5. Az oldalpáholyokat kizárólag az intelligens hölgyközönség részére tartottuk fenn. A három főpáholy már le van foglalva.

6. A délelőtti gyűlés után a diszebédre jelentkezett urakat a kath. kör társalgó helyiségeibe vezetjük. Onnan vonulunk a diszebédre.

III. Megjegyzések.

1. Népszövetségi jelvények darabonként 30 filléért válthatók a kath. kör főbejárójánál.

2. A kath. kör udvarára jó idő esetén kocsik be nem járhat.

3. Nagyon kérjük a közönséget, hogy a rendezők utasításait figyelembe venni sziveskedjék.

Villamosság a szemétből.

E címen a „Magyar Mérnök és Építész-Egylet” helybeli osztályának megalakulása alkalmából Fodor István, m. kir. udvari tanácsos, a Budapesti Általános Villamossági Részvénytársaság igazgatója f. hó 7-én, szerdán este 7 órakor az ipariskolában, vitetett képekkel érdekes előadást tart. Az előadás tárgyát — a közönség tájékoztatása céljából — a Magyar Mérnök-Egylet közlönyében megjelent cikk nyomán röviden a következőkben ismertetjük:

I.

Az utcai és házi szemetet régebben a város körül fekvő úgynevezett szemétláradó helyre hordták, ahol magára hagyva elrothadt és elkorhad.

Idővel egyes, a szemétből található tárgyak ipari fontosságra tettek szert, s ezeknek értékesítésére vállalkozók akadtak, kik a szemét elhordatásáért a városoknak bizonyos összeget is fizettek, azonban, mióta a szemétből kiszedett anyagoknak mennyisége és értéke csökkent, a pontos elszállítás iránt támasztott követelmények pedig megnövekedtek a szóbanforgó munkáért évi pótlékot követeltek.

Minél szigorubbá vált a föltűgyelet a szemét elhordása körül, annál tulzottabb mértékben emelkedtek a vállalkozók követelése. Így Hamburgban a vállalkozók 216.000 márkát kaptak az évi szemét elszállításáért, a szerződés megújításakor pedig 423.000 márkát követeltek. Az így előálló tetemes költségek és a szemét összegyűjtése és kifuvározása kapcsán fölmertült panaszok késztették a hatóságokat arra, hogy a szemetet házilag takarítsák el.

Budapesten a szemétszállító kocsik házról-házra járva naponta összegyűjtik a szemetet, melyet azután egy sinpáron a szomszéd Pusztaszentlőrincre szállítanak. A belterületen járó kocsikon vaspléhből való zártartó van. Ezeket a tartókat a városi kocsi-park központi helyére, az úgynevezett fuvartelepre viszik.

Az itt beérkező kocsikat lemászlják és tartójukat elektromos futódaruval leemelvény, külön erre a célra épített vagonokra helyezik, hogy azután normálvágányu vasuton Pusztaszentlőrincre, a válogatótelepre szállítsák. Itt mindenek előtt az értékesíthető anyagot válogatják ki, kezdetleges módon, azután az odahordott szemét tömegét — a már összegyűlt szemétdombokra halmozzák.

Lépjünk a telep belsejébe és lássuk, mi történik ott. A Budapestről érkezett vasuti kocsik tartalma mindenek előtt egy gödörbe jut. Innen a felhalmozott szemetet emelő-szerkezettel rostadobokba és szitákba juttatják, melyekből a tárgyak nagyságuk szerint kiválasztanak. A szemétnak aprózomú része, por, hamu és salak kis vasuti kocsikon dombokra kerül. A szemétnak nagyobb és többnyire értékesíthető tárgyakból álló része egy lassan továbbmozgó széles szalagra ömlik, melyről a szalag mindkét oldalán elhelyezkedett munkások a különböző anyagokat kiválogatják és a mellettük elhelyezett kosarakba és pléhfazekakba dobják. Ezek az emberek ezért a műveletért akkordfizetést kapnak, mely 80 fillértől 1 koronáig rugnaponta. Jogukban van ezenkívül baromfi- vagy sertésfésére alkalmas szerves anyagokat magukkal hazavinni.

Az évi termelés 200 vagon csont, 80 vagon rongy, 50 vagon papiros, 25 vagon fehér és zománcpléh, 25 vagon vas-és cinkezett pléh és 10 vagon másfajta fém, gumi, parafaáru stb. Ezeket az anyagokat külön eljárás vagy fertőtlenítés nélkül becsomagolják, vagy kocsi- rakják és a legelőmibb elővigyázati rendszabályok nélkül áruba bocsátják.

A szemét éghető részeivel (szén, koks, papiros stb.) fejlesztik az üzemhez szükséges gőzerőt. Évenként körülbelül 1000 vagonra rugó mennyiséget tüzelnek fel a telep kazánházában. Ugyancsak a szemétből kiválogatott szénrel fűtik azokat a lokomotivokat is, melyekkel a szemetet Budapestről kiszállítják. Ha jobb volna a berendezés, évenként 2000 vagon szénhulladékot lehetne kiválogatni.

Trágya gyanánt évenként 5—6000 vagonra rugó mennyiséget adnak el, vagononként körülbelül 27 koronájával.

A válogatás határát illetőleg nem szabad nagy illúziókat táplálni, mert az, amit a szemétből kiszedegetnek, alig egy százaléka az egész tömegnek és a szemét azért, hogy értékes részétől megszabadítsák, úgy szólván semmivel sem lesz kevesebb. A fő tömege, amely súlyához képest roppant nagy tért foglal el, majdnem változatlanul megmarad. Ezt a tömeget továbbra is dombok alakjában felhalmozni már nem lehet.

Gondoljunk el csak, hogy kolerajárvány idejében mekkora veszedelem rejlik e dombokban az egész környékre nézve. Gruner

főegészségügyi tanácsos egy német higiénikus kongresszuson említést tett egy esetről, amidőn egy feltűnően magas talajvízszintű vidék teknőszéri málydésébe hordott szemetet kilöngözték, nézete szerint ez a körülmény egy későbbi tifuszjárványnak volt az okozója. Ez indította a városokat arra, hogy a szemetet megfelelő kemencékben elégecsék.

II.

Elainte mindenütt megelégedtek azzal az eredménnyel, amelyet a szemet elégetésével értek el, mert csak egy cél lebegett az emberek szeme előtt: t. i. a közegészségügy. Nem is remélték, hogy ez az eljárás a szemet pusztá megsemmisítésén kívül még más előnyöket is biztosít. Hiszen a szemetnek radikális és higiénikus megsemmisítése már magába véve is elég nagy előnynek látszott.

Amint azonban elámulva észrevették, hogy a szemet fűtőértéke sokkal nagyobb, semmint remélték, megkísérelték az elégesi gázokat gőzkazán alá vezetni. Az így fejlesztett gőzt arra használták, hogy a telepen működő gépeket hajtják, avagy hogy a városi fürdő vizét melegítsék. Amint azután az elektromosság alkalmazása terjedni kezdett, a fejlesztett gőzzel még elektromos gépet is hajtottak, úgy hogy az elégesi telepek erő- és világítási szükségletét saját eszközeikkel fedezték.

Az első szemet- és elektromos telep épült London Thoreditch nevű városrészében és ezt követte ugyanott még négy hasonló mű, melyek közül különösen a Fulham és Hackney nevű városrészekben levők tűnnek ki. Manapság Angolországban 185 szemetégető telep van, melyek közül egy-néhányan az alapítása már a hetvenes évekbe visszanyulnak. Ezek közül újabb berendezéseket, számszerint 71-et, elektromos művekkel kombináltak.

A szemből nyerhető energia nagyságát legkönnyebben annak a számnak megállapításával határozhatjuk meg, hogy mennyi gőzt termelhetünk 1 kgr. szemből. Modern angol szemetégető telepeken rendkívül kedvező számokat értek el, úgy hogy azt lehet mondani, hogy 1 kgr. szemből átlag 1 1/2 kgr. gőzt fejlesztünk.

A Zérci fu, meg a Nagy fu.

— A „Fejermegyei Napló” tárcája. —

Vizek fekszik meg ilyenkor őszi esők után a laposokat és finom szürke ködök lebegnek felettük, ha rájuk sét igy délfelé bágyadt mosóiával az őszi verőfény. Török már a kukoricát. Itt ott ha látsz még egy-egy kis sárga táblát belőlük, azokat is számszámra lepték el a gyászruhás varjak — halálmadarai a nyárnak — és ijedten röhögnek fel, ha kocsid mellettük halad el véletlenül. Fonyadt, sárga minden. Egy-egy csalamádétábla csalsz csak még meg élénk, világosdó színével, azt hinned ránézve, hogy tavasz van megint, pedig dehogyan van! Ime ott kővályog fellette az ökörmény és a késszürke ködön át lomhán fordul meg a szélmalom vitorlája, mintha egyon akarná csapni a mellette elrobogó vonatot. Dehogyan van tavasz, dehogyan! Hiába gondolsz rá behunyod szemmel, a megerecs finom, szitáló eső észretérít csakhamar, s kényszerít rá, hogy összegombold a kabátodat, kinyisd szemedet és lássad, hogy szürke, bizony szürke minden és a szürkeség súlyosabban nehezül lelkedre, mint a legborzasztóbb kétségbeesés, a legborzasztóbb bánat.

Budapesti szemből, termelhető elektromosságnak csak azt vesszük fel, hogy 1 kg. budapesti szemből 0,9 kgr. gőzt termelhetünk. A budapesti telepen mindenesetre a legmodernebb kiviteli nagyobb egységű gőzgépeket állítjuk fel. Minthogy pedig 1000 kg. szemből 900 kg. gőzt kapunk, 1 tonna szemből 100 kw.-nál többet termelhetünk. Ha ebből a telep saját fogyasztását leszámítjuk akkor 1 tonna szemből még mindig 75 kw.-óra nettó termelésünk marad.

Hogy ezt a laikusnak is szemléltethetővé tegyük, megjegyezzük, hogy 1 tonna szemből lehetőség volna 3750 fémszálas izzólámpát 1 órában át árammal táplálni. Már pedig Budapesten naponta körülbelül 600 tonna szemetet égetünk el.

A szemet elégetés más melléktermékei. A szemetégetéssel a nagyfőréjú szemből kicsiny mennyiségű salak lesz, mely alig 20%-át teszi a szemet főréségének. Ezt a teljesen szagtalan és nagy darabokat alkotó salakot értékesíthetjük kő- és téglagyártásra. Sok telepen megőrlik és átszítják a salakot. Az így nyert salakkal utcákat burkolnak, utakat javítanak és új épületeken mennyezetek kitöltésére használják. Ugyancsak ezzel az anyaggal hidraulikus vakolat is készíthető, sőt beton előállítására is használhatják, Hamburgban ölmös esők alkalmazásával homok helyett finom örölt salakkal hintik be az utcákat. Brünn városának tanácsa elrendelte, hogy valamennyi, a város kiadta építkezésén, feltöltő anyagnak és a vakolatban homok helyett használják.

A szemetégetés jövedelmezősége. Az előbbi számítások alapján a budapesti szemet révén évenként 15 millió kw. óra áll rendelkezésünkre. Akkora elektromos mennyiség az, mely körülbelül 375.000 drb. 20 gyertyás izzólámpa részére volna elég, feltéve, hogy lámpásonként átlag 2000 égési órát számítunk évente.

Budapest város egész szükséglete 4.935.000 kerek számban 5 millió kilowattóra. Minthogy a budapesti szemből évenként 15 millió kw.-órát termelhetünk, még mindig 10 millió kilowattóra áll szabad rendelkezésre, úgy hogy a város a szemből nemcsak hogy mai áramszükségleteit elégítheti

ki, hanem kétannyi magánosoknak is adhat el.

III.

Budapest összes szembőlnek elégetésére szükséges telepet 1.500.000 kgr.-ért felépíthetjük. Minthogy az üzemben havas személyzet és csekély üzemi kiadások kellenek, a melléktermékekből pedig bevételekre is számíthatunk, a budapesti szemet elégetése pamotztatással és a telep amortizációjával együtt sem okozna akkora költséget, mint amekkora pénzbe kerülne a szemet elszállítására valamely távolfekvő helyre. A város tehát azzal, hogy a szemetet ahelyett, hogy a városból kifurvarozná, elégetné, a 1 1/2 milliós beruházással a legradikálisabb módon elintézhetné.

Azonban itt ne állapodjunk meg. A szemetégetést jövedelmező intézménnyé kell tenni, az elégető telepek elektromos művel való összekapcsolásával. Az elektromos műből kiindulva, az áramot az egyes elosztó pontokhoz vezessük, házi kapcsolókat létesítsünk stb.

Ilyen szemetégető és elektromos műnek a költség összesen 8 millió korona.

A szemetégetővel kombinált elektromos mű-jövedelmezőségi számítása következő eredménnyel járna:

Üzemkiadások	500.000 kor.
A berendezés amortizációja	400.000 „
Ujtási alapra	120.000 „
Összesen 1.020.000 kor.	

Ezzel szemben rendelkezésre áll 15 hw.-órára rugó elektromos energiameennyiség, melyből csak 12 millió hasznosítható hw.-órát vesszünk számításba.

Ha most nagyon olcsó árban hw.-óránként 15 filléryi bevételt számítunk ekkor: az évi bevétel 1.800.000 kor. ezzel szemben a kiadások 1.020.000 „

miből 780.000 kor.

rendelkezésre álló tiszta nyereséget kapunk eredményül, ami a befektett tőkének 9 1/2%-os kamatoztatását jelenti. Az elégető telepek nagy előnye az, hogy magában a város belsőjében vagy ahhoz igen közel, esetleg a külvárosokban, vagy gyári negyedben is felépíthetők, így Londonban pl. a város közepén vannak.

Istenverte, elhagyott dűlőuton, feneketlen nagy sárban igyekeztem hazatérni. A két sovány gebe alig bírta vonszolni a kocsit. A kocsis is, alighanem szunyókálta, bakon, mert egy-egy zökkenőnél csak Isten ízezt, hogy a lovak közé nem esett. Oldalba böktem:

— Igyekezzünk, hé!

Felzezent. Morgott valamit, közbeccapott a lovaknak, azok összeszedték magukat két, három lépésre, azután tovább botorkáltak. A kocsis is megint bólogatni kezdett; én meg mit tehettem egyebet, megadtam magamat a sorsnak és szórakozásképp az ut melletti fákat kezdtem számolgatni.

Kétoldal megszántott földet feketéltek, váltakozva egy-egy tarlóval, s az ebédjüket főző kanászok tűznek füstje lomhán, alacsonyan terült el a táblák fölött.

Az egyik fordulónál egy ember állott az ut közepén. Hogy megpillantott bennünket, levette kalapját és körben kezdte lóbálni. Amint közelébe értünk, kiabálni kezdett:

— Álljanak meg, álljanak meg!

A kocsis feleszmélt a kiáltásra és nem nagyon kellett erőlködni, hogy megálljanak a lovak.

A kiáltó ember Zérci volt; a kertű: Ott

állt most már a kocsit mellett levett kalappal s a nagy, tulipános szürben olyan volt, mintha se keze, se lába nem lett volna. Hosszú, oldal-fésült zsiros hajáról egy-egy esőcsepp lomhán mázolt lefelé a szűrere, mohón itta ott be magába a vastag szövet.

Rászóltam.

— Tegye fel kend a kalapját.

Feltette, de hogy köszönt, megint csak leemelte.

— Szerencsés jó napot kívánok a tekintetes urnak.

— Adjon Isten Zérci. Hát mi baj?

Megvakarta a fejét. Közlebb jött a kocsához, úgy mondta lassan:

— Majd odabent.

Leszáltam a kocsiról és követtem. Rossz, szalmafüdeles kunyhóba vezetett. Egyetlen ablakának egyik üvegtáblája hiányzott, azon volt kivezve a kályhacső. A gyékén, dikón egy jaggató legény feküdt. Szája piszkos fehér kendő volt bekötve, az is át volt itatva vérről.

Kérdő tekintettel néztem az öregre.

— A flam — mondta.

— Hát, mi lelte a fiát?

Agyonverték.

— Kicsoda?

Sövegjárto János

Vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

ELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Nagy választék ágy és asztalneműkből,

— fehér és színes barchetok, stb. —

Olcsó szabott árak.

A modern személtető telep kevésbé lesz észrevehető, mint akárhany másfajta ipari üzem. Tény az, hogy a friss személtetnek nincsen olyan penetráns szaga, mint némely gyárban a feldolgozandó anyagoknak, melyeknek szagát olykor az egész város megérzi.

A szagtalanítást nem az elégetés közben kell meghonosítani, mert ez ott a kemencék szerkezete s a magas hőmérséklet következtében már biztosítva van, hanem a kezeléskor kell ezt főképpen keresztülvinni. Azon legyünk, hogy a személtető tartó utközben se port, se szagot ne terjesszen. Ezt némelyik város úgy hajlja végre, hogy minden háztartás fojtóan elzárható személtetőt kap.

A földolog az, hogy az eddig használt személtetőket, akár kocsik legyenek azok, akár ládák, zárva jussanak a személtető telepre. Ennek a célnak kitűnően megfelelnek azok a hatszögletes vaspléből készült személtető kocsik, melyeket jelenleg Budapesten használnak. A személtető telepen ezeket a zárt személtetőket, avagy szekrényeket emelődaruval mechanikus módon ürítik ki teljesen zárt helyiségbe. A személtető ebből a helyiségből tölcésereken keresztül közvetlenül az alatta levő kementőbe esik.

Ha tehát a személtetőzés közben valahol kellemetlen szag vagy por lépne fel, úgy ez csak a rakodó helyiségben történhetik, ahol a személtetőt kiürítik. Ez a kiürítés azonban a mint említettük, teljesen elzárt helyiségben történik, úgy hogy még a telep belsejében sem érezni annak szomszédságából semmit sem.

A kiürítendő személtető függősen végigfutva ajtóhoz jut, mely kinyílik és oly nyílás keletkezik, melyen a tartó éppen elfér. Amint a tartó a rakodó helyiségbe ért, lecsapódik az ajtó. A tartó pedig elektricos erővel hajtra tovább szalad, elektricos kontaktszóhoz ér, felbillen és kiürül, majd automatice visszatér az ajtóhoz, ez ismét felpatlan és azonnal megint bezárul.

Ami pedig a személtető telep külső és belső kivitelét illeti, annyi csinnal építik ezeket újabban, hogy bármely külvárosnak díszül szolgálhatnak. A frankfurti telep virággyákkal és díszfákkal betüzetett pázaitos terület közepén áll. Belsejében a falakat csempe borítja, még a kementék külső falai is zománcozott kövekből valók, úgy hogy mindenütt a legaggodalmasabb tisztaság és csinn alakodik.

— A Nagy fiu.
— A Pali?
— Az.

Közben leoldtam a kendőt a legény szájáról. Biz' az csunyan helyben volt hagyva. A száján nagy seb, vagy két foga is bucsut mondott az ételnek.

— No — mondom — ezt megdolgozták.
— Verje meg a Krisztus a bitángját — sóhajtott az öreg — ebbe a dologidőbe.

Szóltanul kezdtem kötözni a fiut. Az jaggatot, mintha nyuzná. Az apja egykedvűen nézte, a pipájába tömkölte a dohányt, csak néha szólt közbe egyet kettőt:

— Csak ne sajnálja a tekintetes ur, ne sajnálja. Hogy eltéveztem a dolgomat, megkérdeztem az öreget:

— Hát lesz-e törvény?
— Lesz hát.
— Kell-e irás?

Gondolkodott egy darabig, hol a földre, hol a padlásra nézett, aztán kibökte:

— Egy pengő ugye?

— Nem a, kettő.

Megint gondolkozott. Lesz rófolta a csutorát a pipaszárról és kifujta. Aztán megkérdezte:

— Megitélik?

— Meg.

— Hát akkor írja meg a tekintetes ur.

— No — fordultam a legényhez — hogy esett?

Felült. Nyomott, tompa hangon kezdett beszélni, mintha a föld alól szólna valaki.

Ez a példa mintánul szolgálhat más telepeknek is és a személtető telepek inkább díszíteni fogják a környezetet, sem mint kellemetlenséget okozni.

UJDONSAGOK.

— **Zichy Aladár gróf jelöltsége.** *Zichy Aladár gróf* a biztos győzelem kilátásával járja be a bodajki kerületet. A mint megirtuk már, *Károlyi József gróf*, valamint *Huszár Károly* orsz. képviselők mindenütt vele vannak és lelkesen támogatják. Mellette tüzelte a hangulatot Szabadbattyánban és Falubattyánban *Batthyány Lajos gróf*, Sárszentmihályon pedig *Széchenyi Viktor gróf*, vármegyénk főispánja. De nemcsak itt, hanem a felsőbb községekben is mindenütt szívesen fogadták a jelöltet. Ellenjelöltje, a kit komolyan kellene venni, nincs, mert úgy az országos, valamint a megyei politikai pártok *pártközi tisztesség* szempontjából nem tartják lehetségesnek Zichy Aladár gróffal szemben, a ki mint miniszter s mint a koalíció tagja olyan hazafias érdemeket szerzett, a melyekért minden oldalról tisztelet, megbecsülést érdemel.

Ellenjelölt azonban akad. *Csomasz Dezső*, mőri ref. lelkész jelölése — a mint halljuk — visszament. De akad egy ember, a ki üzleti szempontból parádéz az ellenjelölt szerepében. *Horváth Jenő*, könyvigéc a mélyen tisztelt ellenjelölt ur. Ő maga sem veszi komolyan önmagát. Mőrl kapunk panaszos sorokat, a melyekben arról panaszkodnak, hogy Horváth urban mint könyvigécében, alaposan csallódtak. A képviselőjelöltség azonban üzlet Horváth urnak. Ellenjelöltje volt Horváth Gyula drnak, a legutóbbi csákvári választás alkalmával. Magyarruhában, kardonosan jelent meg, véresszájú dikciókat mondott s feosztotta az urak és papok vagyonát. Mindez azonban nem használt, Horváth Gyula nem ült fel neki és nem honorálta ezresekkel a derék ur fáradozásait, illető-

leg visszalépését, a mit ingyen úgy is megtett.

Ezt várja Bodajkon is, de Zichy Aladár gróf már csipiszt mutatott neki. A bodajki kerület választóiról fölteszünk annyi érettséget, hogy ilyen lézengő ritte-rektől nem hagyja magát ortánál fogva vezetni.

— **Lemondás.** *Pisky László* lemondott a Kereskedelmi társulat alelnöki tisztéről. Ekeken fiatalos munkabírásal és lankadallan ügyezérettel töltötte be ez állást, s a helyi kereskedelem minden hasznos mozgalmában friss élelendéssel vett részt. Családi okok és előre haladt kora vitték rá a lemondásra. A társulat érdemeit jegyzőkönyvbe foglalta és a lemondás felett mély sajnálkozásának adott kifejezést. A társulat az alelnöki állást a legközelebb tartandó közgyűlésen tölti be.

— **Küldöttség a belügyminiszternél.** Tegnap *Széchenyi Viktor gróf* főispán vezetésével *Czirák Antal gróf*, *Mészely Pál* főispán, *Pajzs Gyula dr.*, orszgy. képviselő és *Szűts Jenő* alispán küldöttségül jártak *Kuen-Hédervary Károly gróf* belügyminiszternél. A küldöttség kérelmét *Széchenyi Viktor gróf* terjesztette elő. Arra kérte a minisztert, hogy a Szent György-körház felszerelésére szükséges 150000 kor. kölcsönt engedélyezze. A miniszter kegyesen fogadta a küldöttséget s látva a kérelem indokolt-ságát megígérte a kérelem teljesítését.

— **A függetlenség! kőr felsővárosi és vizivárosi kerülete** kedden este lakomára gyűl egybe a Fekete-féle vendéglőbe. Jelen lesz *Manndorff Géza* báró képviselő is.

— **A megyei virilisták.** A vármegye bíráló választmánya ma d. e. 10 órakor *Szűts Jenő* alispán elnöke alatt ülést tartott, hogy felülbírája a megyei virilisták listája ellen beadott felebbezéseket. Mintegy 10 többé-kevésbé számbavehető felebbezés érkezett. E közül az elhunyt *Reé Mór* alapi földbirtokos örökösének igényét nem vették figyelembe, a beklüdt iratokhoz ugyanis nem mellékeltek mult évi adójuk kimutatását. A kiigazított listán összefogják állítani a vármegye virilistáinak teljes névjegyzékét. A névjegyzéken időközben eszközölt változásokat közölni fogjuk.

— **Segédjegyző választás.** *Koronaffy László* bodajki segédjegyző állásáról lemondott. Helyébe *Tompa Miklós*, okl. jegyzőt választották meg nov. hó 30-án.

baktattam álmos lovakkal, álmos kocsisal, álmos őszi időben...

A Zérci fiu sokáig jött még hozzám. A Nagy Pali apja is minden másodnap eljött. Hogy egyezkedni akar. De nem tudtak megegyezni a Zércivel. Talán még jobban gyűlöltek egymást mint a fiaik.

Ugy hallottam a Balog Emer apja is kitiltotta a Zérci fiut a házából. Annál buzgóbban járt oda a Nagy Pali.

Egy reggel a mellette levő gazdakör előtt nagy embertömeg állodgált. Hangosan magyaráztak egymásnak valamit.

— No, mi baj, emberek?

A Kaló Abel felet.

— Nagy baj van itt, tekintetes uram.

— No?

— Ellopták a pézt.

— Hát a kör pézit.

— Baj, — mondtam.

— Az-a.

— Szóltak-e a csendőrnök?

— Ahun gyön ni!

A csendőrnök megindították nyomozást oda stült ki, hogy a pénzt a pénztáros, a Balog Emer apja lopta el...

De a Zérci fiunak egy hét mulva megint be volt tüve a feje.

Az apjával jött el hozzám. Nevetve fogadtam.

— Mo, Imre, neked kijut az áldás. Hát Ei simított meg megint?

— A Nagy Pali.

— Hát így vót. Azt mondi nekem Nagy Pali. Hallod-e Imre, vótál-e mán a körbe? Milyen körbe te? Hát a gazdakörbe. Nem én, mondtam. Hát azt mondi gyere el, mer sokan lesznek. No mondom, jó van, de lesz e bor? Lesz hát, este meg tánc. Hát elmentünk. Csak hátul álltunk az ajtóba, mer ott vót az ital. Hát feláll a Peng tanító, oszt elkezd mondani, hogy de biz e nem jó van emberek, mer a bárónak meg a grófnak mennyi földje van, az is mind a miénk vót, oszt azok csak viszik a sok pénzt Pestre, oszt ott ezüstvederből iszák a bort, oszt tíz pengőt adnak annak aki tőti, mink meg egész télen lebencslevesen élünk, hát azért össze kell tartani, oszt miénk lesz a föld, mer felosztá az állam. Nagyon mondták az emberek, hogy igazsága van, oszt hogy vége vót az gyűlésnek, hát leültünk. Bort ittunk. Mán nagyon gengén állt bentünk a természet, mikor gyűtt a cigány. Én csak a Balog Emerrel táncoltam, mer tuga a tekintetes ur, jó szível van hozzám. Hogy vége vót a táncnak, azt mondi a Pali: Megint vele táncoltál. Vele hát, mondom. Nem lesz az a tied, Imre, Majd elvállik, mondtam. Nem agyja neked az apja. Miér? Nem vagy benne a körbe. Nem is leszek, mondom: Hát akkor az enyim lesz. Nem kellesz te neki, mondom. Avval oszt a Pali otthagyt: Ej-féltáj oszt mentünk haza ketten Emerrel. A Csábiék kerítésnél elem gyün a Pali, oszt emeli a botját. Meg ne tüss Pali! mondom, de mán akkor idevágott. Csak ennyi vót az egész. Oszt elszaladt.

Fáradtan dőlt vissza a dikóra. Én is tovább

— **Választások.** Egész városunk forr, buzog a választások izgalma alatt. Mindenütt tütkös és nem tütkös és füstös értekezleteken sugnak-bugnak az emberek a jelöltjeik mellett. A jelöltek száma immár légió. A felsőváros egy része megállapodott immár Berregi József, Tóke József és Almásy Ferenc mellett, a kiken kívül Wertheim Pál jelöltségét nagy és lelkes csoport támogatja.

A vízvároson Almásy Jánost, Erdőssy Bódogot, Floskár Józsefet, Holly Géza drt, Pollák Henriket, Szalczgrüber Józsefet, Kőrösy Gyulát Szirbék Józsefet, Kárnik Józsefet, Kintelhoffer Károlyt jelölték a 7 állásra.

A Tóvárosban Rauscher Bélát, Vigyázó Imrét, Czapáry Lászlót, Deutsch Aladárt, Franciscs Ernót, Tangl Izidort, Kisteleki Istvánt, Kohlmann Józsefet, Pap Istvánt, Heumann Józsefet, Pályi Károlyt, Simon Sándor stb. jelölték.

— **Vilamososság a szemézből.** A Magyar Mérnök és Építész-Egylet Székesfehérvári Osztályának megalakulása alkalmából Fodor István, m. kir. udvari tanácsos, a Budapesti Általános Vilamosági Rt. igazgatója f. hó 7-én szerdán este 7 órakor az Ipariskolában veitett képekkel kísért érdekes előadást tart. Belépő-díj nincs. Jegyek a Vörösmarty-körben kaphatók. A felolvasás után társasvacsora a Vörösmarty-körben. Jelenkezni is ugyanott lehet.

— **Vasutasok mozgalma.** A folyton növekvő drágaság a helybeli DV. állomás és műhely alkalmazottait is cselekvésre kényszeríti. A vasutasok tegnap este értekezletet tartottak Deák Ferenc-utcai helyiségükben, amelyen hosszas megvitás után elhatározták, hogy a drágaság nyomásztól sulya alatt egyesülnek és szerződésileg közösen szerzik be élelmiszereiket, nevezetesen a húst, vaját, tejet és tojást. Rauscher Béla főfelügyelő azt az előterjesztést tette, hogy a szállításokat lehetőleg helybeli iparosoknál eszközöljék s ha a helybeli megkeresések eredménytelenek lennének, csak akkor lépjenek vidéki szállítókkal összeköttetésbe. A szállítók természetesen ár-engedményt fognak adni, ha tömeges megrendelésre számíthatnak.

Az értekezlet még egy nagyfontosságú határozatot hozott. Nevezetesen kimondták, hogy mozgalmat indítanak azoknak a sérelmeknek orvoslására, melyek a DV. magyar vonalainak alkalmazottait az osztrák alkalmazottakkal szemben érik. Az osztrák alkalmazottak helyzetét folytonosan javítja az üzletgazgatóság, a magyar alkalmazottak

- Aztán miért?
- Körtlínézett a szobában.
- Nem mongya el a tekintetes ur?
- Nem én — nevettem.

Hát ezér. Mikor a lopás vót, oszt ráfogták az Emer apjára, oszt mondták neki, hogy ha be nem vallja, hát elcsukják, odamentem akkor este hozzá. Busult nagyon. No, mondom, Andris bácsi, akarja-e tudni, hol a pénz? Hogy a fenébe ne, mondtá. Tán te tudod? Talán, mondtam. De ne figurázz, mer kivágom a szemedet, ugyis nem szeretlek látni. Nem figurázok. Hát mond meg. Megmondom, de nem ingyér. Hát? Ha nekem ad az Emer,

Méregbe gyúlt, oszt rám kiáltott: Hát ha így kopog-e fogad, akkor se adom az ilyen zsi-ványynak. Jól van, mondtam, Andris bácsi, akkor becsuklik kendet. Osz, mondom, kinek tartogat? Annak a zsi-ványynak? A Nagy Palinak? Nem láti kend, hogy nem kell az Emernek? Mi kö-zöd tőle, azért is a Palid lesz. Jól van, mondtam, nem szóltam egy szót se. Isten álgya meg. Osz indultam kifelé. Megállj bolond, kiáltott rám. No, mit akar még, Andris bácsi, nekem sietős a dógom. Hát azt mongya: Csakugyan tudod? Tudom. hát. No, ha megmondod, hát jó van, neked adom a lányt, de megbecsüld, mert azt se tudom, kellesz-e neki. Ne féljen attul, mondtam neki. Oszt behitta az Emer. Örült neki, mert már bucukor kendőt is agtam neki, de nem tudta senki se. Oszt kimentünk a kis erdőbe, oszt csakugyan ott vót a láda a nagy tölgyfa

helyzete meg fokozatosan rosszabb. Az egyes szakcsoportok külön fogják előterjeszteni sérelmeiket s ezeket memorandumba foglalva egy nagyobb küldöttség fogja Bécsbe vinni, a vasúttársaság fejéhez: lovag Brám Mik-sához.

— **A közegészségügyi bizottság** Kuthy József dr. előnkletével ülést tartott. Az összes kávéházakat, vendéglőket, magán fogaszto-kat kötelezték, hogy műjeget szerezzenek be, minthogy tiszta jeget a városban nem lehet szerezni. A főorvos bejelentette, hogy ebben a hónapban már 32 vörheny eset fordult elő.

— **Uj választások.** A megyebizottsági tagok választását általában jövőhagyta a várme-gyei igazoló választmány. Felebbezés három választás ellen történt: az alcsumi, szabadbattyáni és a zámolyi választás ellen. Az igazoló választmány a zámolyi és a szabadbattyáni választást, illetőleg Zámolyon Horváth József, Szabadbattyánon pedig Gali János választását semmisnek nyilvánította. Ezen a két helyen tehát új választás lesz.

— **A nópakadémia** vasárnapi előadása elmarad, ehelyett dec. 8-án lesz előadás.

— **A Székesfehérvári Hitelszövetkezet,** a népszövetségi nagygyűlésre való tekintettel vasárnap nem tart hivatalos órát.

— **A Polgári Dalkör** e hó 11-én d. u. 6 órakor estély keretében avajta fel a művészi értékű lovasszobrot, amelyet a nyáron volt kesz-télyi dunántúli dalosversenyről első díjként hozott el. Az estély műsorát az énekszámok kívül több érdekes pont fogja éleníteni. A programot is le fogjuk idejében közölni. Az estélyt este 8 órakor társasvacsora követi, amelyen egy teríték ára 3 korona. Ugy az estély, mint az azt követő társasvacsora a Magyar Király nagytermében lesz megtartva. Az estélyen az ülőhely 60, az állóhely 30 fillérbe kerül.

— **Tanulmányi segély.** Tóth László és Zavaros István helybeli tanítók a nyáron ipariskolai tanítói tanfolyamot végezték. Tóth László Szegeden, Zavaros István pedig Pozsonyban. A két tanító most kérvényt nyújtott be a város-hoz hogy utólagosan adjon segélyt tanulmányi segély címen. Tóth Lászlónak 50 korona, Zavaros Istvánnak 70 korona segélyt javasol a tanács.

Dr. Huszár Adolf fogorvos f. é. dec. havától kezdve Bank-utca 6. sz. a. rendel.

— **A száj és körömfájásról** újabb jelentések érkeznek. Legutóbb Dunapentélen, Szolga-egyházán és Cséron lépett fel a ragadós száj- és körömfájás. Megkímélni tőle, úgy látszik, egyetlen

alatt. No, mongya András bácsi, látom, derek legény vagy, hát ki vitte el? A Nagy Palid. Lát-tam? Többet oszt nem szót egy szót se, hanem elment a Palidého, oszt, úgy hallom, fejbévágta a Palid. Az meg tegnap este nekem gyúlt, oszt megint csak megvágott a bottal, szá-raggyon le a keze. De már nem bánom, nem lesz az övé az Emer...

- A minap találkoztam az öreg Zércivel.
- Hogy van fia? — Kérdeztem. Vállat vont.
- Nagy ur lett abbul.
- Hogy, hogy?
- Ingyen kenyeret eszik.
- Hol?
- Miskócon.
- Kinél?
- A megvényél.

Vagy így vagyunk, gondoltam magamban. — Hát aztán miért csukták be?

Az öreg hosszan nézett rám bozontos szemöldöke alól:

Hát ha épen tudni akarja a tekintetes ur, hát megmondhatom: Hogy az övé legyen a Balogh Emer, hát ő maga lopta el a körből a pézes ládát...

Hasztalan faggattam, hogyan tudták meg, nem válaszolt. Otthagytam. Pár lépésre találkoztam a Balogh Emer apjával. Féltre fordult és nagyot köpött a Balogh András után.

Sándor Ernő.

egy községet sem lehet a megyében. Már a szomszédos megyék községeibe is átterjedt a járvány s nem lehetetlen, hogy az egész Dunántul befertőz. Ez pedig töménytelen kárt jelent a gazdáknak. A vásárok tartását megakadályozza és az állatok is leromlanak.

A járvány terjedését megakadályozni úgy szólván lehetetlen. Ismerünk a megyében egy uradalmat, egy környező községektől jól elzárt pusztát, amelynek minden kijáró utját őrizték, hogy fertőzött állat be ne menjen a pusztába: a járvány mégis fellépett. Sokan megegyeznek abban, hogy a járványnak terjesztői nagyrészt a verebek. Rászállnak a fertőzött takarmányra és a lábukon tovább viszik a ragály bacillusait.

A város területén a következőképpen áll a járvány: egészségesek 288 udvar, fertőzöttek 136 udvar, felgyógyultak 354 udvar állatai.

— **Sportélet.** A Felső kereskedelmi iskola tornaterme valóságos központja lesz városunk sportéletének, mert a kereskedelmi felsőiskolával bocsátja a modernül berendezett tornatermet a sportgyuletek rendelkezésére. A székesfehérvári torna club és kereskedelmi alkal-mazottak testező egylete, amely móta Hübner Károly az elnöke rohamosan felvirágozott, fel-váltva, naponként tartanak tornagyakorlatokat. Zsulavszky kapitány vezetésével mellett itt gyakorol a vivó clubb, melynek vagy 50 tagja van, és itt tartják gyakorlataikat a birkozók is. E gyakor-lalokat Veigand, a híres fővárosi birkozó és Hur-bán, ismert sportemberünk vezetik. Szóval este 5 órától 10-ig ott vidám és hasznos munka folyik.

— **Tolvaj kereskedelmista.** Szomorú szen-zációja van a helybeli felsőkereskedelmi is-kolának. Mint a rendőrség jelenti, Szombati Ágoston, 17 éves felsőkereskedelmi iskolai tanuló (alsó o.) Pék Károly cipész Szé-chenyi-utca 5. sz. alatti lakosnál volt ellátásban, azonban folyó hó 2-án délután a szekrényt feltörte s onnan 944 korona kész-pénzt ellopott és megszökött. A tolvaj el-fogatása iránt táviratilag intézkedett a rend-őrség. Eddig a jelentés. Mint értesülünk, a tolvaj diák ismerősénél nem keltett nagy meglepetést az elkövetett gonoszság. A ke-reskedelmi iskolában már kifélt állt a rudja. A tanárikar épen azon lépés előtt állt, hogy kizárja az iskolából, botrányos viselkedése miatt. Mindenféle rendű és rangú iskolából kikopott ifju volt, akit gonдозól a mult tan-évben javítás céljából adtak a nyitrabajnai iskolatestvérekehez, de azok sem mentek sem-mire a már korábban elnevelt ifjuval. A sok fiatalkori gonoszságra most ilyen nagystűű gonoszsággal tette föl a koronát. Egyéb-ként érdekes adalék a történethez, hogy Szombati Ágoston rövid fehérvári diákélete alatt falta a regényeket s engedély nélkül járta a színházat.

— **Az autómobilok, biciklik.** A polgármester javaslatba hozza a városi közgyűlésen, hogy az autómobilok, biciklik járásának szabályozása, az általuk okozott szerencsétlenségek ellenőrzése céljából számozott jelző táblákkal láttassanak el. A jelző táblákat 120 koronáért adja ki a város.

Révai Nagy Lexikonát fölösleges a fő- városi könyvgyűnököktől megrendelni, mert azt épügy szállítja Klökner Péter udvari könyvkereskedő Székesfehérvárról, részlet-fizetésre is.

— **Felelősségi tárgyalások.** A székesfehérvári kir. törvényszéknél december hóban megtartandó felelősségi tárgyalások: 15-én. Gróf Fe-renc becs. sértés véts., Hingyi János becs. sértés véts., Korádi István becs. sértés véts., Németh Jánosné becs. sértés véts., Mészáros Tamás becs. sértés véts., Bömmer József becs. sértés véts. Bisztricz Mátyas 49 tsa rágalm. véts., Juth István rágalm. véts. 22-én Zsoldos István rágalmazás vétsége, Vukovits Katalin, rágalmazás vétsége, Ács István s András rágalmazás vétsége. Krebsz Pál rágalmazás vétsége, Kocsis Katalin súlyos testi sértés véts., Fazekas János súlyos testi sértés véts., R. Nemes Viktor vallás sz. gyakorl. ell. véts. 29-én. Juth István s. 4 tsa hatóság elfölti rág. v., Csábi Sándor csalás véts., Szűts Lajos becs. sértés véts., Kraner Mihály becs. sértés véts., Duska Józsefné becs. sértés véts.

Aki szén és fa szükségletet szövetkezési úton akarja bevezetni, jelentse be szándékát a legényegylet helyiségében. Távirada-u. 6.

— Elvetemült legények. Néhány helybéli legény förtelmes bünt követett el a múlt nyáron egyik helybéli kalauz feleségén. A törvényszék ma tárgyalta le a büntügyet: Bencsik Ferencét 3 évi, ifj. Kéri Istvánt Mészáros Jánost és Molnár Ferencet 2—2 évi fegyházra ítélte a törvényszék.

SZINHÁZ.

Csütörtök, december 1.

Bilincsek. Irta Reichenbach. Dráma 4 felvonásban. Nem is annyira dráma, mint inkább életkép. Es nem is kellemes életkép. Mind a két főalak egyénisége, tetteik rugója, távol áll akár a korrekt, akár a megérthető jellemek körétől: tehát ellenszenves. Sander Abrahámnak, a fanatikus porosz-lengyel zsidónak (Kovács) van egy fia: Simon (Földvári), a ki katona lesz. Azért, hogy előbbre mehessen, megváltik ősei vallásától és megkeresztelkedik. Az első képből látjuk a boldog családi otthont, a mikor az öreg zsidó hazavárja a fiát és az örömtől elragadtatva zárja kezébe. De megtudjuk a titkot is, Simon megvallja szerelmének Ráchelnek, (Sándor Julia) hogy ő már keresztény.

A második jelenet már a kaszányában játszik. Simont meglátogatja nagybátyja, az öreg Salamon (Vértes). A fiu azonban nem akarja megismerni az öreg zsidót. Szégyenli. Majd jön az apja. Itt már nem tudja megtagadni a vér kötelességét, lehorol eléje. A katonák megtudják, hogy zsidó volt s gyávaságról vádolják, a miért lehozta a származását. A sértést párba követi. A hitehagyott, akit az apja kitagadott, kiátkozott, halálosan megsérti. Apja tudomást szerzett róla, megjelenik a halálos ágyánál.

Kettőt nem értünk, illetőleg helytelenítünk. Először azt a hittagadást, amelynek a meggyőződéshez, a lélekhez semmi köze, hanem csak külsőség. Amennyire tiszteltetelmű a meggyőződés követése — bármilyen vallásról legyen is szó — ép oly megvetésre méltó ez a külső komédiázás. Így tehát a hitehagyott Simon fájdalmai, mellőzetése, megvetetése nem érdemli ki száználunkat. Szünetig érthetetlen nekünk a fanatikus lengyel zsidó gyűlölete, aki az élet legnagyobb csapásainak és szegényének a keresztiséget tartja. Ez a vad, sötét gyűlölet, amelyet a körülötte élő, vele lépten-nyomon összeköttetésben levő keresztény társadalommal szemben érez, érthetetlen nekünk. Bárhogy tiszteljük is a mások vallási meggyőződését, az ilyen gyűlölet túllép az emberiség határain s azt sejteti velünk, hogy ilyesmi nem érezhető ember iránt, hanem csak egy, az embernél alantabb fokon élő lény iránt. Pláne idegen ez a gyűlölet nekünk akkor, mikor tudjuk, hogy Simon tulajdonképpen csak a forma szerint hithagyó, de a lényegben semmit sem változott.

Az előadás igen jó volt, főleg a mi Kovát-sot illeti Rábizni. egy szerepet: legalább is a darab félsikere. Minden más meggyőződésünk ellen is könnyet csalt szemünkéből, mikor a szülői szív-ből, a vallás szeretetéből fakadó fájdalmait láttuk. Kivül elsősorban Vértest dicsérjük. Azután Földvárit, a ki Sándor Juliával együtt a legjobb tehetsége szerint játszott.

A segéd személyzetet azonban tisztelettel kérjük, hogy azt a vadul kiabáló hangot a szelíd társalgás idején mellőzni kegyeskedjék. A közönség, még a zsidók is, kevéssé érdeklődtek a játék vagy tartalma iránt.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Muzsikás lány.
este: Mary Anna.

Hétfő: Obsitos. (Zóna.)

Kedd: Beaubemmann kisasszony házassága.
Szerda: Masamód.

Csütörtök: d. u. Luxenbug grófia.
este: Náni.

Péntek: Balkáni hercegnő (Zóna.)
Szombat: Királyfogás.

Hirtling Kálmán

fűszer, csemege, czúrkorka, kávé, ásványvíz, bel és külföldi borok és pezsgő különlegességek nagyraktára.

Székesfehérvár, Nádor-utca

a zirci templommal szembe Krén vaske-
reskedése mellett.

Telefon 207 szám.

Telefon 207 szám.

E heti csemege-újdonságaim:

Valódi szepesi virsli 1 pár 14 fillér.

Valódi debreczeni paros kolbász 1 pár 32 fill.

Valódi angol thea szalonna.

Naponta friss felvágottak és sajtok.

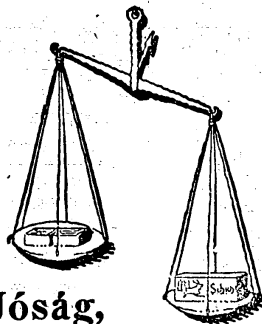
Friss bel- és külföldi gyümölcsök
1 liter neszmielyi bor 80 fillér.

Olcsó árak és legfontosabb kiszolgálás.

Vidéki megrendelések a leggyorsabban in-
téztenek el.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön
bánja,
Ha Fernolendit NIGRIN-jét nem
használja.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyaságában és olcsóságában.

ROPS

biztonsági gyorsfűzőnek
1910-es modellje

nemcsak tökéletes ideális forraló,
melyet semmilyen más meg nem kö-
zelít, de egyszermind remek dísz-
tárgy is.

Csak ilyent tessék elfogadni!!

mert a régi modell nem lévén tökéletes, az 1910-es modell óriási áldozattal tökéletesítve hoztuk forgalomba. Ennek alakja művészi, külszíne sőt galvánbronz, tökéletes minden részében, lapos alaku, erős az égyje, mely intenzív lángot ad, erős alkatrészei szétszedhetők, tisztíthatók, cserélhetők.

Ezen tökéletes ROPS-nak az ára is csak 4 k. Kapható minden szaküzletben, hol pótrészeket is árusítanak.

R Q P S Fémáru gyár R. T.
BUDAPEST, V. l. Váci-ut 74. szám.

Prospektus ingyen és bérmentve küldetők.

A legmegőízhatóbb szőlészeti tanácsadó
A

Borászati zsebnaptár,

melynek 1911. évfolyama most hagyta el a sajtót. Ez a 420 oldal terjedelmű zsebkönyv minden szőlősgazdának NEMKÜLÖZHETLEN TANÁCSADÓJA.

Tartalmazza az összes törvényeket, rendeleteket és elvi jelentőségű határozatokat, melyek a szőlészetre és a borászatra vonatkoznak; felsorolja az összes, idevágó, állami és társadalmi INTÉZMÉNYEKET, közli a gazdák által igénybevehető kedvezményeket, röviden ismerteti a szőlő és pince összes munkáját; terjedelmes jegyzéknaplóval bír a szőlőben és pincében előforduló munkák, költségek feljegyzésére, stb.

Az immár 12. évfolyamában megjelenő zsebnaptár egy kis könyvtárt helyettesít, mely a mellett mindig kéznél van.

A díszes kötésű BORÁSZATI ZSEBNAPTÁR ára bérmentve 3 korona 20 fill. Kapható a „Borászati Lapok” kiadóvitalában (Bpest., IX., Üllői-ut 25.) és minden könyvkereskedőnél.

KORSZAKOT ALKOTÓ ÚJDONSÁG a
TÉGLAIPARBAN.

Szabadalmazott 1910 modellű

Tégla vető gép.

10 óra alatt 10—12.000 téglat állít elő bármilyen téglagyártásra alkalmas anyagból, minden előzetes előkészítés nélkül. Teljesen pótolja a kézivetést. Hajtóerő két ló, két ökör, vagy egy 5—6 lóerős motor. Nem kell hozzá sem gépház, sem alapozás, kezelésére gyermekek is megfelelnek.

Olcsó beszerzési ár.

Téglagyarak telje berendezése,

iszapoló berendezések, kötörök, golyós és dobbrúlmalmok.

A meissen „Ja'cobiwerk” (Németország) vezérképviselete

GELLÉRT IGNÁCZ és Társa

Budapest, VI Teréz-körút 41.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Női trico téli kesztyűk	36 fillértől.
Magasszárú gyermek cipők	K. 1-70
" " csizmak	5.-
" " vikazos női cipők	7.-
" " boksz	8,50
" " chevro	10.-

Olcsó szabott árak!
Mindennemű posztó, sár és hócipők, halina csizmak, kalapok, szőrme és posztó sapkák, coliek, muffok — nagy választékban

Téli férfi harisnyák párja	40 fillértől.
Szarvasbőr férfi kesztyűk	K. 2.-
Magasszárú férfi vikazos cipők	7.-
" " boksz	9.-
" " chevro	11.-
Gyermek crimmer sapkák darabja	1,20
" " nubia	4.-

Knazovitzky Bela divatáruházában.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

egysztintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
bőr kabátok, utazóbundák,
raglan-felöltők, kabátok.

VÉDJEJY.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjeggyel ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusító ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredet SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.
— SZÉKESFEHÉRVÁR.
Nádor-utca Töltényi-féle ház.

Székesfehérvári utmutató.

Fűszer:

FLITS PÁL FIA
fűszer és csomago üzlete
Nádor-utca 4.

SZIGETHY TESTVÉREK
közvetlen kávébehozatala és
fűszer csomago kereskedők
Kossuth-utca.

Keresztény
fogyasz. szövetkezet
Szőgyény-Marich-utca.
Fikó üzlet Zámoly-utca.

BRUZSA GYŐZŐ
fűszer, festék és liszt ke-
reskedő
Széchenyi-utca 58 sz.

IJ. GRÜNSCHNEK JÁNOS
fűszer-, liszt-, vegyeskeres-
kedése
Székesfehérvár, Halász-utca 1.

Cukrász:

BINDER GYULA
Városház-tér 5 sz.

Divat:

Keresztes Zsigmond
divat áruháza
Városház-tér.

FALVAY FERENCZ
úri és női divat
Kossuth-utca.

KOVÁTS ANTAL
úri és női divat
Városház-tér.

VARGA ISTVÁN
női szabó műterme
Jókai-utca 20 sz.

Singer Co. varrógép
részvénytársaság
ajánlja eredeti varrógépeit
Nádor-u. Töltényi-féle ház.

Rehorska Vilmos
műfestő és vegytisztító
intézet
Üzlet: Maltér 1.
Telep: Tobak-utca 21 sz.

PAPP KÁROLY
utóda Szlatkovszky József
műhelyem festő vegytisztító
intézet
Üzlet: Városház-tér 5 sz.
Telep: Palotai-utca.

AUERBACH JÓZSEF
mosó intézete
Jókai-utca 19 sz.

NAGY IGNÁCZ
mosó intézete
Lakatos-utca 10 sz.

Férfiszabók:

KISS ANTAL
Kossuth-utca 4 sz.

Cipészek:

POLLÁK REZSŐ
férfi és női cipész
Nádor-utca 7.

Fürdő:

ÁRPÁD-FÜRDŐ
Kossuth-utca.

Különfélék:

PETE GYULA
fényképész
Várkör-ut 28 sz.

KLÖKNER PÉTER
cs. és kir. udvari könyv,
zenemű, papír és fényké-
pező cikkek kereskedése.
Nádor-utca.

HEILMAN SÁNDOR
könyvkötészete
Szent Imre-utca 1.

HEIN MÁRTON
hangszerkészítő
Kossuth-utca 2 sz.

PAPP LÁSZLÓ
vaskereskedő
Szőgyény-Marich-utca 1.

IZINGER KÁROLY
szijgyártó
Kossuth-utca 5.

KÜMMEL BÉLA

mű és kereskedelmi
kertészete
Kossuth-utca.
Telep: Kert-utca.

BAKOS JÓZSEF

kádármester
Malom-utca 6 sz.

KOVÁCS GYÖRGY

kocsigyártó
Fazekas-utca.

GERVEIN MIHÁLY

kovácsmester.
Készít mindennemű új és
divatos kocsikat.
Vörösmarty-tér 1.

KÖNIG KÁROLY

késműves és köszörős
Városház-tér.

KÖNIG JÓZSEF

késműves és köszörős
Kossuth-utca 7.

Vendéglők és kávéházak:

BÁRNAI IGNÁCZ
Magyar Királyhoz címzett
kávéháza és szállodája
Nádor-utca.

Özv. Emhecht Gyuláné

Dréher féle sörcsarnoka
Bank-utca 1 sz.

GÁRDOS ZSIGMOND

„Korzó kávéház“
Nádor-utca.

IFJ. HÉJJ IMRE

Arany Ponty
vendéglős
Maltér 3 sz.

KUNTLER JÓZSEF

beszálló vendéglős
Palotai-utca 33 sz.

Építők:

SZABÓ JÓZSEF
építési irodája
Várkör-ut 43 sz.

Vanka Testvérek
ácsmesterek
Palotai-utca 71 sz.

STREIT JÓZSEF
ácsmester
Palotai-utca 57-59 sz.

KISS KÁROLY
építési irodája
Szűmörö-utca 10.

PEHAKKERANDRÁS
építési vállalkozó
Csonka u. 9 sz.

Asztalosok:

FÜSTER LAJOS
mű asztalos
Megyeház-utca 15 sz.

BODA GYULA
épület és bútort asztalos
Lövölde-utca 12 sz.

Lakatosok:

KILI JÁNOS
épület és műlakat
Ősz-utca 21 sz.

KOVÁTS JÁNOS
géplakatos műhelye
Maltér 9 sz.

Festők:

GERLITS JÓZSEF és FIA
szóba festő és mázoló
Jókai-utca 2 sz.

Schmölitz László
cim-, szóba festő és
mázoló.
Vásár-tér 17. sz.

GUTMANN L. ÉS FIA
szoba, cim-címér és fanemü-
restő.
lakik Kégl György-utca 7.

Temetkezés:

HERMANN KÁROLY
ÉS TÁRSA
„Kegyelet“ temetkezési
vállalat
Kossuth-utca